

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร*

CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE WORKPLACE
HAPPINESS OF PERSONNEL IN SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE MUKDAHAN

วัชรพล ห้วยทราย¹, ยูวติดา ชาปัญญา²

Watcharaphon Huaisai¹, Yuvatida Chapanya²

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด^{1,2}

Roi Et Rajabhat University, Thailand.^{1,2}

Email : watthui5722@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร 2) ศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร และ 4) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร จำนวน 273 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจ (X_1) ด้านการสื่อสาร (X_4) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_3) ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน ได้ร้อยละ 78.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : 1. คุณลักษณะ 2. ผู้บริหารสถานศึกษา 3. ความสุขในการทำงาน

ABSTRACT

The objectives of this research were to; 1) Study the level of characteristics of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Mukdahan, 2) Study the level of the workplace happiness of personnel in schools under the Secondary Educational Service Area Office Mukdahan, 3) Study the relationship between the characteristics of school administrators and the workplace happiness of personnel in schools under the Secondary Educational Service Area Office Mukdahan and 4) Study of the characteristics of school administrators that affect the workplace happiness of personnel in schools under the Secondary Educational Service Area Office Mukdahan. The samples used in the research were 273 school administrators, deputy directors of schools, and teachers under the Secondary Educational Service Area Office Mukdahan. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, and standard deviation. The statistics used to test the hypothesis were Pearson Product's Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression.

The research findings were as follows: 1) Characteristics of educational administrators under the Secondary Educational Service Area Office Mukdahan as an overall was at the highest level. It was also at the highest level for each aspect. 2) The workplace happiness of personnel in schools under the Secondary Educational Service Area Office Mukdahan as an overall was at the highest level. It was also at the highest level for each aspect. 3) Characteristics of educational institution administrators and the workplace happiness of personnel in school Under the Secondary Educational Service Area Office Mukdahan There is a high level of positive correlation ($r_{xy}=0.665$) with statistical significance at the .01 level. 4) Characteristics of school administrators included: decision (X_1), Communication (X_4), and creative thinking (X_3), These predictors could affect and predict 78.1% of the Happiness of personnel in schools with statistical significance at the .01 level.

Keywords : 1. Characteristics 2. School administrators 3. Happiness working

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สังคมในปัจจุบันหลายหน่วยงานกำลังเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งการเมือง ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาองค์การเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง จึงมุ่งเน้นเรื่องประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่า ด้วยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ กำหนดเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดในการประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน (Performance) และการจัดทำดัชนีชี้วัด (KPI : Key Performance Indicator) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในระดับองค์การ ระดับหน่วยงาน และระดับบุคคล (ทิพาวิทย์ เมฆสุวรรณ,

2545) ซึ่งส่งผลต่อองค์การและบุคลากรในทางบวก คือ ทำให้ระบบงานชัดเจน และบุคลากรพัฒนาตนเองมากขึ้น ในทางลบ คือ ผลการดำเนินงานขององค์การเติบโตแบบไม่ยั่งยืน บรรยากาศการทำงานเคร่งเครียด และบุคลากรขาดความสมดุลในชีวิตและความสุขในการปฏิบัติงาน ซึ่ง บุคลากรถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่ามากที่สุด เพราะสามารถสร้างนวัตกรรมและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับองค์กร การเสริมสร้างความสุข เป็นเรื่องที่สำคัญมากเพราะความสุขในการปฏิบัติงานจะส่งผลต่อสภาพร่างกายและจิตใจของบุคลากร ซึ่งทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์การ เพราะความสุขในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความยั่งยืนขององค์การ (เกรียงศักดิ์ เขียวยัง, 2548)

สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General assembly) ให้ความสำคัญกับการสร้างความสุขในการทำงาน โดยมีมติให้วันที่ 20 มีนาคมของทุกปี เป็นวันความสุขสากลโดยตระหนักถึงความสำคัญของความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีในฐานะเป้าหมายและความปรารถนาสากลในชีวิตของมนุษย์ทั่วโลก (United Nations, 2012) สำหรับประเทศไทยโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพได้ให้การสนับสนุนแนวคิดองค์กรแห่งความสุข โดยกล่าวว่าการพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุข เป็นหน้าที่หลักขององค์กรที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและเป็นองค์รวม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการอยู่ร่วมกันของคนในองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานขององค์กร ทำให้องค์กรมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง มีความยั่งยืนและเป็นองค์กรที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2552)

องค์กรหลายแห่งได้ให้ความสำคัญกับคนในองค์กรมากขึ้น มีการให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์การโดยมุ่งเน้นไปที่บุคลากร มีการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข การสร้างการทำงานที่มีความสุขให้เกิดขึ้นได้นั้น องค์กรต้องเริ่มต้นจากการสร้างให้บุคคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและทำการสื่อสารภาพลักษณ์และเป้าหมายขององค์กรให้พนักงานรับทราบและตระหนักถึงเป้าหมายนั้นร่วมกัน โดยการสร้างความสุขในการทำงานไม่เพียงแต่จะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างการมีส่วนร่วมในองค์การของพนักงานเท่านั้น แต่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ พัฒนาองค์กรให้เกิดความสุขพลิตเพลิน ขจัดความขัดแย้ง โดยปราศจากความเหลื่อมล้ำและการเลือกปฏิบัติควบคู่ไปกับการสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่พนักงานให้รู้จักภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในงานที่ทำอย่างต่อเนื่อง สิ่งประกอบสำคัญที่ทำให้การทำงานมีความสุข ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะผลักดันให้งานสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นแรงจูงใจในการทำงาน บรรยากาศในการทำงานสภาพแวดล้อม และคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยทั่วไป เครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน รวมถึงการรับทราบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับงานของตน นอกจากนี้แล้วสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ก็คือตัวของผู้บริหาร หากผู้บริหารสามารถสร้างให้องค์กรของตนมีบรรยากาศการทำงานที่ดีเป็นมิตร และบุคลากรในองค์กรมีความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร กระตือรือร้นในการทำงานแล้ว ก็จะทำให้เกิดความทุ่มเท สนุกสนาน และมีความสุขกับการทำงาน ซึ่งจะนำไปสู่สิ่งที่องค์กรคาดหวังในที่สุด (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548)

ฉะนั้นผู้บริหารจึงควรมีคุณลักษณะที่สามารถจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความสุขในการทำงาน เพราะคุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสำเร็จของการบริหารงานในโรงเรียนและคุณลักษณะของผู้บริหารก็มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูเช่นกัน หาก

ผู้บังคับบัญชาไม่มีการส่งเสริมหรือสนับสนุนการทำงานภายในองค์กร จะทำให้เกิดความสัมพันธ์เป็นไปในเชิงลบ ส่งผลให้เกิดความท้อแท้ในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะของผู้บริหารทุก ๆ ด้าน ล้วนเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกซึ่งเป็นปัจจัยอันสำคัญในการสร้างความสุขในองค์กรได้ ผู้บริหารต้องมีการค้นหาปัจจัยต่าง ๆ ทางการบริหาร ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู และนำปัจจัยต่าง ๆ มาสร้างความสุขให้เกิดขึ้นในองค์กร

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน หน่วยงานการศึกษาที่จะนำสารสนเทศดังกล่าว ไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตลอดจนการบริหารสถานศึกษานำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร

2.2 เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร

2.4 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการตัดสินใจ ด้านการจูงใจ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารและด้านความเชื่อมั่นในตนเองกับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร มีความสัมพันธ์ในทางบวก

3.2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจ ด้านการจูงใจ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารและด้านความเชื่อมั่นในตนเองอย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อความสุข ในการทำงาน of บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร

4. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

4.1 ทำให้ทราบระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปพัฒนาตนเองในส่วนที่ยังเป็นจุดอ่อนและพัฒนาให้เป็นจุดแข็งต่อไป และยังเป็นข้อเสนอแนะสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด

4.2 ทำให้ทราบระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำข้อสังเกตดังกล่าวไปพัฒนาโรงเรียนในสังกัดของตนต่อไป

4.3 ทำให้ทราบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำข้อสังเกตดังกล่าวไปปรับปรุงรูปแบบการสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 11 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 12 คนและครูจำนวน 250 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 273 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2556) ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้แบบตรวจรายการ ได้แก่ เพศ ตำแหน่งปัจจุบัน และขนาดโรงเรียน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับตามวิธีการของ Likert's Scale และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert's Scale แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มีความเชื่อมั่นในด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.973 และด้านความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.974

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถาม และหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังโรงเรียนที่มีกลุ่มตัวอย่างตามที่คำนวณไว้ ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมา จำนวน 273 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้น ตรวจสอบความถูกต้องจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกชุด ก่อนนำไปการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตาราง ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาดและคณะ (2556 : 105) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ แบบมีขั้นตอน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย 1) สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ (1) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามคำศัพท์ (IOC) (2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค 2) สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) สถิติทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

6. ผลการวิจัย

6.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการตัดสินใจ	4.71	0.42	มากที่สุด
2. ด้านการจูงใจ	4.61	0.50	มากที่สุด
3. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.63	0.47	มากที่สุด
4. ด้านการสื่อสาร	4.76	0.38	มากที่สุด
5. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	4.78	0.40	มากที่สุด
โดยรวม	4.70	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมา คือ ด้านการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.76$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจูงใจ ($\bar{X} = 4.61$)

6.2 ความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรโดยรวม

ความสุขในการทำงานของบุคลากร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์	4.77	0.39	มากที่สุด
2. ด้านความรักในงาน	4.86	0.31	มากที่สุด
3. ด้านความสำเร็จในงาน	4.78	0.38	มากที่สุด
4. ด้านความรื่นรมย์ในการทำงาน	4.67	0.52	มากที่สุด
โดยรวม	4.77	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรักในงาน ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมาคือ ด้านความสำเร็จในงาน ($\bar{X} = 4.78$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรื่นรมย์ในการทำงาน ($\bar{X}=4.67$)

6.3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y	ระดับความสัมพันธ์
X ₁	1.00	-	-	-	-	.812**	สูงมาก
X ₂	.476**	1.000	-	-	-	.517**	ปานกลาง
X ₃	.509**	.399**	1.000	-	-	.629**	สูง
X ₄	.598**	.540**	.567**	1.000	-	.741**	สูง
X ₅	.461**	.766**	.429**	.543**	1.000	.512**	ปานกลาง
X						.665**	สูง

จากตารางที่ 3 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา (X) และ ความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = 0.665$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก

6.4 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน เพื่อค้นหาตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร

โมเดล	ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	F	p
1	X ₁	0.813	0.660	597.765**	.000
2	X ₁ , X ₄	0.873	0.762	490.660**	.000
3	X ₁ , X ₄ , X ₃	0.884	0.781	363.844**	.000

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ตัวแปร	B	S.E. _b	β	t	p
X ₁	0.566	0.037	0.528	15.295**	.000
X ₄	0.321	0.035	0.327	9.049**	.000
X ₃	0.173	0.033	0.175	5.199**	.000
R = .884, R ² = .781, a = 0.193					

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจ (X₁) ด้านการสื่อสาร (X₄) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₃) สามารถพยากรณ์ความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .566, .321 และ .173 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .528, .327 และ .175 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 3 ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 78.1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = .193 + .566X_1 + .321X_4 + .173X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .528Z_{x1} + .327Z_{x4} + .175Z_{x3}$$

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร ผ่านการคัดเลือกให้เข้ารับการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเข้มข้น โดยต้องมีการวัดความรู้และประเมินสมรรถนะ พิจารณาจากประวัติการทำงาน ความรู้ ความสามารถ การพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา เน้นการเรียนรู้อย่างบูรณาการ ผ่านการปฏิบัติงานจริง การสอนงาน การฝึกอบรม และการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของระบบข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนที่มีการพัฒนาข้าราชการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการพัฒนาเชิงบูรณาการได้แก่ การผสมผสานระหว่างการลงมือปฏิบัติจริง การฝึกอบรม/พัฒนา และอื่น ๆ เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการเข้าใจทั้งภาพกว้างและเชิงลึกขององค์กร เช่น การทำงานเป็นทีม เทคนิคการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2567) นอกจากนี้ทางหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังได้มีการจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์และแนวคิด ตลอดจนการนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาตนเองและสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร, 2567) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรัชัญ เพชรมี (2565) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นงลักษณ์ งามขำ (2565) ทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในโรงเรียนอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

7.2 ความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรในโรงเรียนได้ทำงานที่รู้สึกรักและศรัทธาในงานที่ตนได้ทำได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตร สอดคล้องตามความมุ่งหวัง บุคลากรสนุกกับงานที่ทำ มีความพึงพอใจในงานที่ทำ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างผู้ร่วมงาน มีความผูกพันในงานที่ทำ ทำให้เกิดแรงผลักดันในทางบวกให้กับตนเองและองค์กร ทั้งยังสามารถเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้อย่างเหมาะสม มีความก้าวหน้า เข้าถึงโอกาสในการพัฒนา เพื่อนร่วมงานมีความจริงใจ ตลอดจนได้รับสวัสดิการที่เพียงพอและได้รับความปลอดภัยจากการทำงาน ผลงานวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ บุญมาก (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ความสุขในการทำงานของครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัฐวิณั ฉายสุวรรณ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เขาคันทรงอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่าความสุขในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด

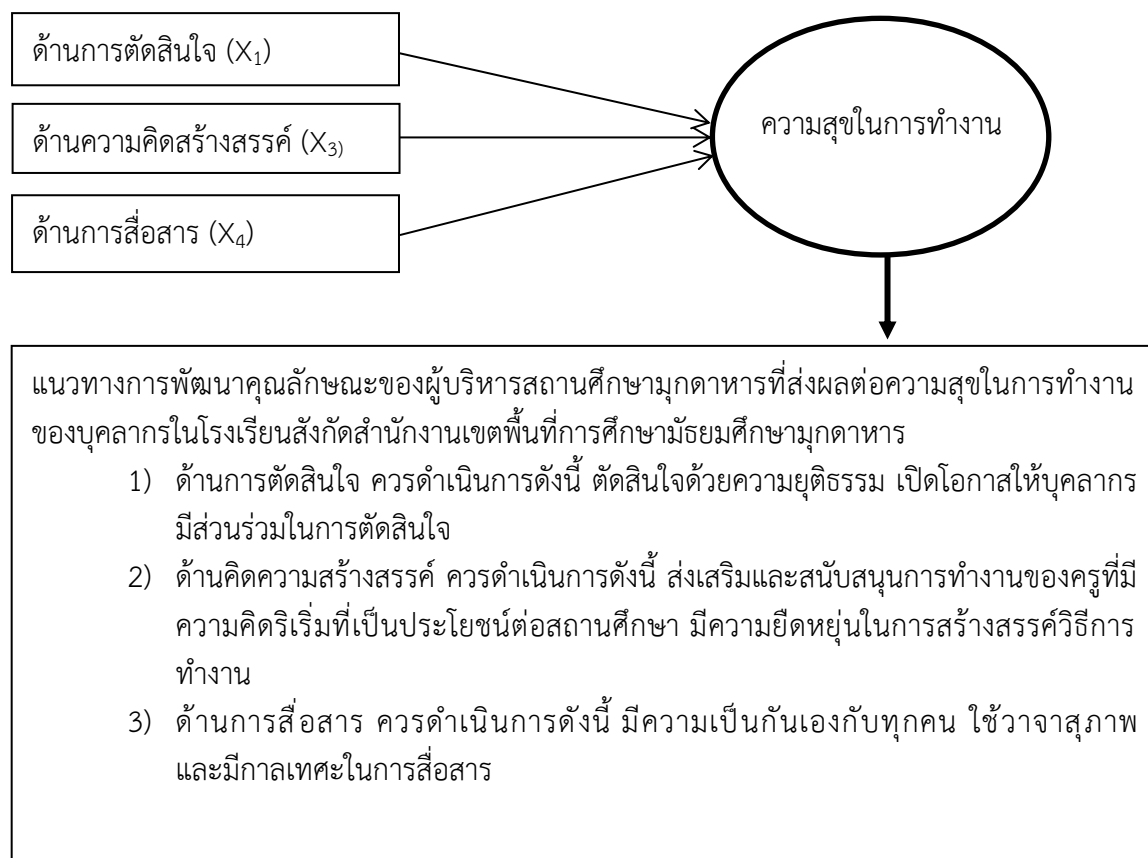
7.3 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตัดสินใจด้วยเหตุและผล มีความยุติธรรม พูดสื่อความหมายที่ชัดเจนเข้าใจง่าย เป็นกันเองกับทุกคน มีความยืดหยุ่นในการสร้างสรรค์วิธีการทำงาน มุ่งพัฒนานวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและสังคม สามารถสื่อสารกับบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างหลากหลายช่องทางและรวดเร็ว ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของครูที่มีความคิดริเริ่ม ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา จึงส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนในเชิงบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของครุฑ ชำนิประโคน (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐ ศรีรักษา (2565) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลงานวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของครูรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7.4 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจ (X_1) ด้านการสื่อสาร (X_4) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_3) ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ทั้งนี้เนื่องจากว่าการทำงานอย่างมีความสุขของบุคลากรในโรงเรียนซึ่งเป็นภาวะในการทำงานที่บุคลากรรู้สึกมีความสุขกับการทำงาน ทำงานเหมือนไม่รู้สึกลำบากตัวเองได้ทำงาน และผลงานที่ออกมามีประสิทธิภาพและตรงกับเป้าหมายที่วางไว้ทั้งในระดับพนักงานและองค์กร ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ คือ ผู้นำ หรือ ผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการตัดสินใจของผู้บริหาร เป็นหัวใจของการบริหารซึ่ง ผู้บริหารไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการบริหารหากผู้บริหารตัดสินใจพลาดหรือทำให้เสียผลประโยชน์นั้นแสดงถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของหน่วยงาน การตัดสินใจจึงเป็นงานที่ท้าทายซึ่งต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ นักบริหารมืออาชีพควรมีคุณลักษณะ กล้าตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของนักบริหารต้องมีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจหรือวินิจฉัยสั่งการ เป็นคนสุขุม รอบคอบ มีเหตุผลในการตัดสินใจไม่ด่วนเชื่อ แต่ต้องมีความรอบคอบโดยอาศัยข้อมูลจากหลายส่วนที่เป็นปัจจุบันประกอบการตัดสินใจ (ถวิล อรัญเวศ, 2560) การบริหารเพื่อให้เกิดความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้นั้นผู้บริหารต้องอาศัยขั้นตอนของกระบวนการบริหารโดยมีการตัดสินใจในทุกขั้นตอนของการบริหาร ซึ่งเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการจัดองค์การ

ขั้นตอนการจัดบุคคลเข้าทำงาน ขั้นตอนการอำนวยความสะดวก และขั้นตอนการควบคุม และไม่ว่าผู้บริหารจะเกี่ยวข้องกับขั้นตอนใดก็ตาม ก็ต้องเกี่ยวข้องกับวิธีการเลือกปฏิบัติจากทางเลือกต่างๆ อยู่เสมอการตัดสินใจจึงเป็นเรื่องที่การบริหารองค์การที่จะมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของหน่วยงาน (การดี อนันต์นาวิ, 2551) คุณลักษณะด้านการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นคุณสมบัติของนักบริหารมืออาชีพที่สำคัญนักบริหารจำเป็นต้องใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจมีหลายวิธีเช่นการสื่อสารโดยใช้การพูด การสื่อสารโดยใช้ภาษากาย และการสื่อสารโดยการแสดงละคร (ไชยา ภาวะบุตร, 2554) ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่การสื่อสารโดยการแบ่งปันข้อมูลผ่านหลายสื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่กลุ่มผู้บริหารต้องเป็นผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด นักบริหารต้องเป็นบุคคลที่ประสานงานกับหน่วยงาน องค์กรหรือบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถไกล่เกลี่ยข้อกรณีพิพาทได้ และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ในหน่วยงานได้อย่างสันติวิธี โดยอาศัยหลักการปรองดองและสมานฉันท์เป็นบรรทัดฐาน (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559) คุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นจุดเริ่มต้นของการมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลสามารถคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีจินตนาการ นักบริหารมืออาชีพจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน (ไชยา ภาวะบุตร, 2554) ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีคุณสมบัติดังนี้ คือ มีแรงจูงใจสูงอยากรู้อยากเห็น ละเอียดย้อนต่อปัญหา มีความคิดคล่องแคล่ว ยืดหยุ่นเข้าใจในสิ่งที่เป็นนามธรรมมีความสามารถในการตีความหมายและเตรียมการต่างๆ มีอารมณ์ขัน ใช้คำถ้อยได้คล่องแคล่วนับถือตนเอง ชัยนัฐักตนเอง เป็นต้น การมีความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง อีกประการหนึ่งที่ผู้นำต้องมีเพราะสามารถใช้กระตุ้นเร้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานอยากปฏิบัติงาน (จุมพล หนิมพานิช, 2551) สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ชนก เกื้อนโทสารและคณะ (2567) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลงานวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้าน การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกำหนดทิศทาง การทำงานร่วมกัน และการสื่อสาร สามารถพยากรณ์ความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรหมพรรณ บุญโคกล่ามและคณะ (2567) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผลงานวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์มีอำนาจพยากรณ์ความสุขในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

8. องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการตัดสินใจ (X_1) ด้านการสื่อสาร (X_4) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_3) สามารถพยากรณ์ความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามุกดาหารที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหารพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจูงใจ ดังนั้น ผู้บริหารควรพัฒนาการสร้างแรงจูงใจ เอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา จัดสิ่งสนับสนุนการทำงานอย่างเพียงพอ

9.1.2 ความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหารพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านความรื่นรมย์ในการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารควรให้อิสระในการทำงานแก่บุคลากร จัดบรรยากาศองค์กรให้มีความผ่อนคลาย และยืดหยุ่น

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจ ด้านการสื่อสาร และด้านความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องและเปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่ดีของแต่ละโรงเรียน

9.2.2 คุณลักษณะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
มุกดาหาร ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนดั่งนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควร
ปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะทั้ง 5 ประการ ที่สอดคล้องกับการทำงานของบุคลากร

9.2.3 สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะ
ของผู้บริหารด้านการตัดสินใจ ด้านการสื่อสาร และด้านความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง และเปิดเวที
แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่ดีของแต่ละโรงเรียน

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

9.3.1 ควรพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีประสิทธิผล

9.3.2 ควรพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร

9.3.3 ควรศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความสุขในการทำงานของบุคลากรใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร

10. เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ บุญมา. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขใน
การทำงานของครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2548). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. สมุทรปราการ : เดชมกลออฟเซท.
- ครรชิต ชำนิประโคน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ความสุขในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ
เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุมพล หนิมพานิช. (2551). ผู้นำอำนาจและการเมืองในองค์กร. นนทบุรี : โครงการส่งเสริมการ
แต่งตำรามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ฉัฐวิณ ฉายสุวรรณ. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของพนักงานองค์การ
บริหารส่วนตำบลเขาคันทรงอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษ 21. วารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
กาฬสินธุ์. 1(1). 304-306.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2554). ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฏฐ ศรีรักษา. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม
สหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ถวิล อรัญเวศ. (2560). **ผู้บริหารกับการครองตนครองคนและครองงาน : สุตยอดนักบริหาร.**
นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 4.
- ทิพาดี เมฆมสุวรรณ. 2545. **การบริหารมุ่งสัมฤทธิ์.** กรุงเทพมหานคร : อนุการพิมพ์.
- นงลักษณ์ งามขำ. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในโรงเรียนอำเภอลำลูก
กาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. **วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.** 9(3). 140-156.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2556). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- พรพรหมพรณ บุญโคกลำม, เรืองวิทย์ นิลโคตร และวิญญู บุญลอย. (2567). ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาสตรีที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. **วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**
10(5). 142-152.
- พิมพ์ชนก เกื้อนโธสารและคณะ. (2567). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผล
ต่อความสุขในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น
เขต 5. **วารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี.** 7(5). 870-887.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2551). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา.** ชลบุรี : มนตรี มิเกล
กาไร ชาบาล.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2552). **ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม** พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร :
วี. เจ. พรินต์.
- รวมศิริ เมนะโพธิ. (2550). **เครื่องมือวัดการทำงานอย่างมีความสุข กรณีศึกษานักศึกษาภาคพิเศษ
ระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.**
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). **พฤติกรรมองค์การ.** กรุงเทพมหานคร : ธรรมสารจำกัด.
- รัชัญญ เพชรมี. (2565). การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษา
ประถม ศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1. **วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น.** 5(4).
254-265.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2552). **มาตรฐานองค์กรแห่งความสุขกันเถาะ.**
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร. (2567). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ.**
สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2567. จาก <https://www.sesaomuk.go.th/archives/7635>
- United Nations Development Program. (2012). **Background on the goals.** Retrieved
15 October 2023. From <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/background.html>

11. คำขอบคุณ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวธิดา ชำปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่จนเสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษากุหลาบที่ได้อบรมให้ความรู้และ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยนนต์ เพาพาน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คันธทรัพย์ ชมพูพาทย์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวรรณ คำแปล อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ดร.ประภาดา คนคล่อง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลคำชะอี และนายปานไทย ภูสันแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนคำชะอีพิทยาคม ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ์ ประธานสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวัฒน์ เทศบุตร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิเพ็ญ พลเยี่ยม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ปรับปรุง เติมเต็มทำให้วิทยานิพนธ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลงไปด้วยดี